

Mál nr. 17/2020**M og
V vegna ábyrgðartryggingar.****Ágreiningur um gildissvið vátryggingaskilmála vegna tjóns á aðalvél skips.****Gögn.**

Málskot, móttengið 15. janúar 2020, ásamt fylgigögnum merktum 1-8.

Bréf V, dags. 28. janúar 2020, ásamt fylgigögnum merktum 1-5.

Málsatvik.

M er vátryggingartaki svokallaðrar frjálsrar ábyrgðartryggingar vegna atvinnureksturs síns hjá V. Í tjónstilkynningu M til V (ódags.) kemur fram að í apríl 2017 hafi bolti í aðalvél skipsins X brotnað. Í málskoti er atvikum lýst þannig að umfangsmikil vélarbilun hafi átt sér stað um borði í skipinu eftir að bolti í vélinni hafi gefið sig. Umrædd vélarbilun kom fram eftir að M hafi unnið vinnu við aðalvélina, sem hluta af reglubundnu viðhaldi skipsins, nokkru áður. Í gögnum frá V kemur fram að bolti sem heldur andvægi á sveifarás hafi brotnað með þeim afleiðingum að aðalvél skipsins skemmdist. Í málinu liggja fyrir matsskýrslur frá erlendum matsaðilum dags. 28. apríl 2017 og 17. júlí 2017.

Í tölvupósti frá V dags. 30. apríl 2018 kemur síðan fram að V hafi metið tjón á vél skipsins bótaskyld úr ábyrgðartryggingu M og þar kemur fram að „...orsakir tjónsins megi rekja til þess að boltinn hafi verið vanhertur í upptekt sem fór fram hjá Vélar og Skip og að tjónið verði eki (sic) rakið til efnisgalla.“ Í afstöðu V kemur síðan fram að „...endurvinnna í tjónum sem þessum fæst ekki bætt, þ.e. vinnuliðurinn.“ Þar vísar V til ákvæði sérstöku ákvæði í vátryggingarskírteini ábyrgðartryggingar M hjá V sem hljóðar svo: „Ef nauðsynlegt reynist að vinna verk að nýju að hluta eða öllu leyti vegna ófaglegrar eða ófullnægjandi vinnu, tekur vátryggingin ekki til kostnaðar við það.“ Að þessu ákvæði virtu upplýsti V M um að bótagreiðsla tæki einungis til kostnaðar við kaup á varahlutum en ekki til kostnaðar við vinnu.

M telur að bætur úr ábyrgðartryggingu þess eigi að taka mið af öllum kostnaði við tjón eiganda skipsins, þ.e. einnig þann kostnað sem stofnaðist við þá vinnu sem bæði M vann sjálft til að gera við vél skipsins sem og kostnaður við vinnu fyrirtæksins Wärtsilä vegna þess sama. M telur að ekki sé um endurvinnu að ræða heldur hafi vinna M og W hafi eingöngu verið unnin vegna viðgerða á tjóni sem kom til vegna þess að fyrrnefndur bolti gaf sig. Einnig vísar M til þess að vinna fyrirtæksins Wärtsilä hfi snúið að allt öðrum þáttum en vinna M. Ekki hafi í nokkrum tilvikum verið um að ræða endurvinnu vegna þess sem áður hafði verið gert við reglubundið viðhald sem jafna megi til einhvers konar þjónustuskoðunar af hálfu M en vinna sem unnin hafi verið vegna tjónsins hafi eingöngu komið til vegna þess.

V telur að um endurvinnu hafi verið að ræða í skilningi sérstakra skilmála í vátryggingarskírteini ábyrgðartryggingar M hjá V um að vátryggingin taki ekki til kostnaðar við að vinna verk að nýju að hluta eða öllu leyti vegna ófaglegrar eða ófullnægjandi vinnu M. V telur að sú vinna sem hafi falist í að tak vélina upp að nýju, yfirfara vélarhluti og setja vélina saman aftur hafi verið slík endurvinnna. Einnig telur að ekki sé nægilega sýnt fram á að hluti vinnu sem snúi að því að plana flöt á sveifarás vélar skipsins hafi verið unnin og V hafi ekki verið gert kleift að taka afstöðu til bótaskyldu vegna þess liðar. Auk þess vísar V til þess að krafa varðandi þann vinnulið sé svo óljós og illa upplýst að hún sé ekki tæk til úrskurðar.

Álit.

Í máli þessu er ágreiningur um orðalagið, „Ef nauðsynlegt reynist að vinna verk að nýju að hluta eða öllu leyti vegna ófaglegrar eða ófullnægjandi vinnu, tekur vátryggingin ekki til kostnaðar við það.“, en um er að ræða samningsákvæði í vátryggingarsamningi milli M og V um ábyrgðartryggingu og er ekki í almennum vátryggingarskilmálum heldur sérstaklega orðað í vátryggingarskírteini. Um er að ræða ákvæði sem takmarkar rétt til greiðslu bóta og telst því vera undanþáguákvæði í skilningi samningaréttar. Ekki verður annað séð en að um sé að ræða samningsákvæði sem er þess eðlis að V hefur einhliða samið orðalag þess og verður því að bera hallann af því ef það er ekki skýrt með hliðsjón af viðurkenndum sjónarmiðum um svokallaða andskýringareglu í samningarétti.

Í samningsákvæðinu er eins og áður segir vísað til þess að kostnaður við að „...vinna verk að nýju að hluta eða öllu leyti...“ sé ekki bættur úr vátryggingunni. Í málinu er ljóst að tjón varð á aðalvél skipsins X og hefur V viðurkennt greiðsluskyldu á þeim grundvelli að „...bolti sem hélt andvægi hafi verið rangt hertur, sem leiddi til þess að einstakir vélarhlutar gengu til og skemmdust.“, eins og kemur fram í bréfi V til nefndarinnar dags. 28. janúar sl.

Ekki verður séð að sú vinna sem var nauðsynleg til að framkvæma viðgerð vegna tjóns á aðalvél skipsins geti verið sama vinna og framkvæmd hafi verið áður þar sem sú vinna sem umdeildur kostnaður hlaust af hefði aldrei komið til nema vegna tjónsins sem eigandi skipsins varð fyrir. Enda er vísað til þess í afstöðu V að tjón hafi orðið á vélinni vegna þess að einstakir vélarhlutar gengu til og skemmdust. Verður því ekki fallist á að takmörkunarákvæði það sem V hefur vísað til í vátryggingarsamningi eigi við vegna þess kostnaðar sem kom til vegna vinnu við tjónsviðgerðina sjálfa. Nefndin tekur ekki frekari afstöðu til bótafjárhæðar en telur að V sé skylt að greiða bætur vegna vinnu við tjónsviðgerð vegna tjóns á aðalvél skipsins X.

Niðurstaða.

Greiðsluskylda er fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu M hjá V vegna vinnu við tjónsviðgerð skipsins X.

Reykjavík, 18. febrúar 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.